19/11/2021

Στο Προεδρικό Μέγαρο ο Αρχιεπίσκοπος Ιερώνυμος

Αυτοκέφαλες Εκκλησίες / Εκκλησία της Ελλάδος

Την Πρόεδρο της Δημοκρατίας Κατερίνα Σακελλαροπούλου επισκέφθηκε σήμερα το πρωί στο Προεδρικό Μέγαρο ο Αρχιεπίσκοπος Αθηνών και πάσης Ελλάδος κ.κ. Ιερώνυμος.

Ο Αρχιεπίσκοπος συνοδευόταν από τον πρόεδρο της Ειδικής Συνοδικής Επιτροπής Πολιτιστικής Ταυτότητος, Μητροπολίτη Δημητριάδος και Αλμυρού κ. Ιγνάτιο, τον μέχρι πρότινος Γραμματέα της Επιτροπής, Μητροπολίτη Κιλκισίου κ. Βαρθολομαίο, τον Αρχιγραμματέα της Ιεράς Συνόδου της Εκκλησίας της Ελλάδος, Επίσκοπο Ωρεών κ. Φιλόθεο, τον Γραμματέα της Επιτροπής Αρχιμανδρίτη Δαμασκηνό Πετράκο, τον πρόεδρο της Ειδικής Συνοδικής Επιτροπής επί της Ακαδημίας Εκκλησιαστικών Τεχνών, Πρωτοπρεσβύτερο Θωμά Συνοδινό και τον Γραμματέα της Επιτροπής Αρχιμανδρίτη Αθηναγόρα Σουπουρτζή, ενώ στην τελετή παρέστησαν συνεργάτες της ΠτΔ.

Σκοπός της επίσκεψης του Αρχιεπισκόπου ήταν η επίδοση των 10 Τόμων – Πρακτικών των αντιστοίχων Επιστημονικών Συνεδρίων που διοργάνωσε η Ειδική Συνοδική Επιτροπή της Εκκλησίας της Ελλάδος για την επέτειο των 200 ετών από την Ελληνική Επανάσταση.

Στον χαιρετισμό του ο Αρχιεπίσκοπος σημείωσε ότι «η σημερινή επίσκεψη μας προσδίδει ιδιαίτερη χαρά διότι ολοκληρώνει με τον καλύτερο τρόπο μία δεκαετή προσπάθεια αντικειμενικής επιστημονικής μελέτης, με μοναδικό σκοπό την ανάδειξη της ιστορικής αλήθειας και την ενίσχυση της εθνικής συνείδησης των επομένων γενεών».

Υπογράμμισε, επίσης, ότι η Εκκλησία της Ελλάδος δια της Ειδικής Συνοδικής Επιτροπής Πολιτιστικής Ταυτότητος, υπό την προεδρία του Μητροπολίτου Δημητριάδος και Αλμυρού κ. Ιγνατίου, μερίμνησε ώστε, στα Συνέδρια αυτά, να κληθούν κορυφαίοι επιστήμονες ανά τομέα, προκειμένου να υπάρξει σφαιρική αντιμετώπιση και πλήρης ανακεφαλαίωση όλων των ιστορικών συμπερασμάτων σχετικά με το καθοριστικότερο γεγονός της σύγχρονης ελληνικής ιστορίας.

Προσέθεσε, ακόμη, ότι δεκάδες επιστήμονες και ερευνητές όλων των ειδικοτήτων παρουσίασαν ανακοινώσεις με τα πλέον πρόσφατα πορίσματα της ιστορικής επιστήμης και με πλήρως επικαιροποιημένη βιβλιογραφία.

Επεσήμανε ότι οι ευρύτεροι σκοποί, των Συνεδρίων, ἀλλά και όλων των επετειακών εκδηλώσεων που διοργάνωσε η Εκκλησία ήταν η συμβολή στη διαμόρφωση της ταυτότητας του σύγχρονου Έλληνα, η ανάδειξη των πολιτικών, κοινωνικών, πολιτιστικών και φιλοσοφικών δεσμών με τους άλλους Ευρωπαϊκούς λαούς και κυρίως η μύηση της νέας γενιάς στα ιδεώδη και τις θυσίες των ἡρώων του ΄21, οι οποίες μπορούν και πρέπει να αποτελέσουν οδοδείκτες του μέλλοντος.

«***Οι δέκα καλαίσθητοι τόμοι, με επιμέλεια των εκδόσεων «Αρχονταρίκι», είναι η σημαντικότερη και η πλέον φιλόδοξη συμβολή της Εκκλησίας μας στην επετειακή αυτή χρονιά. Με την έκδοση αυτή απευθυνόμαστε σε κάθε Έλληνα και ξένο μελετητή, ιδίως δε στους νέους μας. Αφήνουμε μια σειρά βιβλίων για μελέτη, ως παρακαταθήκη αλλά και βάση μελλοντικών ιστορικών πορισμάτων. Αναζητούμε την σύγχρονη Ελλάδα, στην οποία***

» συμπλήρωσε ο Αρχιεπίσκοπος.

Έκανε, επίσης, σαφές ότι η παράδοση του δεκάτομου έργου προς την ΠτΔ εμπεριέχει και ένα βαθύτατο συμβολισμό: «*Η Εκκλησία, ως η επί αιώνες πνευματική τροφός του Γένους των Ελλήνων, συναντά σήμερα στο πρόσωπό σας την ηγεσία ενός ελεύθερου και δημοκρατικού Ελληνικού κράτους με σεβαστή θέση στην κοινωνία των σύγχρονων δημοκρατικών λαών, ακμαία την πολιτιστική του ταυτότητα και αισιοδοξία, παρά τις πρωτόγνωρες δυσκολίες, για την πορεία του στο μέλλον. Το σημερινό γεγονός αποτελεί δικαίωση των αγώνων του λαού μας και της σθεναρής πατριωτικής στάσης της Εκκλησίας στους αιώνες της σκλαβιάς και ιδιαίτερα κατά την περίοδο της Επανάστασης. Το γεγονός της Εθνικής Παλιγγενεσίας πέρασε, το όραμα όμως παραμένει το ίδιο: Μία Ελλάδα ελεύθερη και δημοκρατική, με αξίες και ιδανικά που ενισχύουν τους διαπροσωπικούς και κοινωνικούς δεσμούς και με πίστη για μία πορεία προς έναν κόσμο που διαρκώς θα ενισχύει τον σεβασμό προς τον συνάνθρωπο και την Κτίση*» τόνισε χαρακτηριστικά ο Αρχιεπίσκοπος και προσέθεσε ότι «*στην πορεία προς έναν τέτοιον κόσμο, η Ορθόδοξη Εκκλησία της Ελλάδος θα συνεχίσει να αναλώνεται, να διακονεί και να εμπνέει, ακολουθώντας το πνεύμα των Νεομαρτύρων, οι οποίοι ανάλωσαν την ζωή τους για πίστη και πατρίδα. Οι μορφές κάποιων εξ αυτών αποτελούν και το θέμα του επετειακού μεταλλίου του οποίου την κοπή αποφάσισε η Ιερά Σύνοδος και υλοποίησε η, υπό την Προεδρία του Πρωτοπρεσβυτέρου π. Θωμά Συνοδικού, Ειδική Συνοδική Επιτροπή επί της Ακαδημίας Εκκλησιαστικών Τεχνών, το οποίο έχουμε την τιμή σήμερα να σας παραδώσουμε*».

Ολοκληρώνοντας τον χαιρετισμό του **ο Αρχιεπίσκοπος ευχήθηκε στην Πρόεδρο υγεία και δύναμη «υπό την σκέπη του Δωροδότου Κυρίου, στο τόσο σημαντικό λειτούργημά σας. Ελπίζουμε δε, συν Θεώ, να σας κομίσουμε και τους τόμους των τριών Επιστημονικών Συνεδρίων, τα οποία η Εκκλησία της Ελλάδος έχει ήδη προγραμματίσει, για να τιμήσει τον ξεριζωμό των Μικρασιατών, των Ποντίων και των Ανατολικοθρακιωτών Ελλήνων**».

Στην αντιφώνηση της η Πρόεδρος της Δημοκρατίας κυρίας Σακελλαροπούλου ανέφερε:

«Μακαριώτατε,

Σεβασμιώτατοι Μητροπολίτες

Θέλω να σας ευχαριστήσω θερμά για την προσφορά του δεκάτομου έργου με τις εισηγήσεις των ιστορικών, πολιτικών επιστημόνων, νομικών, φιλολόγων, θεολόγων, ιερωμένων που συμμετείχαν, από το 2012 ως σήμερα, στα δέκα συνέδρια με θέμα την Ελληνική Επανάσταση του 1821, τα οποία διοργάνωσε η Ειδική Συνοδική Επιτροπή Πολιτιστικής Ταυτότητος. Και θέλω επίσης να σας συγχαρώ γι’ αυτήν την ιδιαίτερα αξιοθαύμαστη για το εύρος της πρωτοβουλία, την επιστημονική εμβάθυνση στο πολυδιάστατο ζήτημα του Εθνικοαπελευθερωτικού Αγώνα και της γένεσης του ελληνικού κράτους. Για την υλοποίηση αυτής της προσπάθειας συγκεντρώσατε, Μακαριώτατε, ερευνητές, πανεπιστημιακούς δασκάλους, συγγραφείς ανοιχτούς στον διάλογο, αφού μόνον αυτός προάγει την επιστήμη και τον στοχασμό, αποτελώντας κινητήρια δύναμη για την εξέλιξή τους.

Στους δέκα αυτούς Τόμους διαγράφεται η διανοητική διεργασία, μέσω της οποίας οι εισηγητές αναπαρέστησαν τον τρόπο με τον οποίο ενεργούσαν και σκέφτονταν

οι άνθρωποι της εποχής την οποία εξετάζουν, καθώς και τον τρόπο σκέψης των λίγων που δημιούργησαν τις πηγές στις οποίες ανατρέχουν. Αναδεικνύεται ο διαρκής έλεγχος, στον οποίο οι συντάκτες υπέβαλαν το παρελθόν, θέτοντας ανανεωμένα και εμπλουτισμένα ερωτήματα που μας επιτρέπουν να κατανοήσουμε τις δυνάμεις οι οποίες κατέστησαν τον τόπο και την κοινωνία μας αυτό που είναι σήμερα. Κυρίως όμως το πόνημα διαπνέεται από νηφαλιότητα και αίσθημα ευθύνης απέναντι στον παιδευτικό ρόλο που διαδραμάτισε ιστορικά η Εκκλησία μας και τον οποίο συνεχίζει να διαδραματίζει.

Αναφέρθηκα στο εύρος του έργου, το οποίο πραγματικά είναι εντυπωσιακό: εκκινώντας από την καταγραφή των ευρωπαϊκών και ελληνικών πηγών για την Επανάσταση, προχωρεί στην αποτύπωση της ζωής των υπόδουλων Ελλήνων επί Τουρκοκρατίας, μελετά τον ρόλο της Ορθόδοξης Εκκλησίας για τη διαφύλαξη της εθνικής ταυτότητας, διερευνά την επίδραση του ευρωπαϊκού διαφωτισμού στην εθνεγερσία και την σημασία του κινήματος του φιλελληνισμού για την ενίσχυση του Αγώνα, στέκεται στις πολεμικές συγκρούσεις που καθόρισαν την εξέλιξή του και δίνει ιδιαίτερη έμφαση στο φιλελεύθερο πνεύμα των πρώτων Συνταγμάτων, με κορυφαίο το Πολιτικόν Σύνταγμα της Ελλάδος που ψηφίστηκε στην Τροιζήνα τον Μάιο του 1827 και έμεινε στην ιστορία ως το πλέον φιλελεύθερο και δημοκρατικό σύνταγμα της εποχής του. Παρουσιάζει τις μεγάλες προσωπικότητες που έδρασαν κατά την περίοδο της παλιγγενεσίας, ανάμεσα στις οποίες αρκετές άγνωστες παρότι ιδιαίτερα σημαίνουσες, και τολμά να διερευνήσει τα αίτια που οδήγησαν από την ομοψυχία στη διχόνοια και τις εμφύλιες διαμάχες. Τέλος εξετάζει την επίδραση της Ελληνικής Επανάστασης στη λογοτεχνία και την τέχνη με καινοτόμο πνεύμα, αφού δεν περιορίζεται στη μελέτη των συγγραφέων απομνημονευμάτων, των μεγάλων ποιητών μας, όπως ο Κάλβος και ο Σολωμός, και του δημοτικού μας τραγουδιού, ούτε στην εικαστική και μουσική διαπραγμάτευση θεμάτων από το 1821, αλλά φθάνει ως το σήμερα και τους τρόπους με τους οποίους προσέγγισε το κορυφαίο γεγονός της νεότερης ιστορίας μας ο εμπορικός κινηματογράφος.

Για άλλη μια φορά, Μακαριώτατε, σεβασμιώτατοι Μητροπολίτες, σας συγχαίρω και σας ευχαριστώ γι’ αυτό το δώρο. Ένα δώρο που απευθύνεται σε όλο τον ελληνικό λαό, σε όλους τους συμπατριώτες μας οι οποίοι αναζητούν στις αξίες των προγόνων μας μια πυξίδα για το μέλλον. Σας ευχαριστώ επίσης θερμά για το μετάλλιο που μου προσφέρετε σήμερα και με το οποίο η Εκκλησία της Ελλάδος τιμά τους κληρικούς και λαϊκούς που προσέφεραν στην Εθνεγερσία και αγωνίστηκαν “για του Χριστού την πίστη την αγία και για της πατρίδος την ελευθερία”. Αυτούς τους απλούς, τους ταπεινούς, τους ανώνυμους, που ξεπέρασαν τον φόβο, αψήφησαν τα εχθρικά φουσάτα και εξεγέρθηκαν, κάνοντας πράξη την ενδιάθετη λαχτάρα του ανθρώπου για πνευματική ανάταση και υπέρβαση. Τους

μνημονεύουμε και τους ευγνωμονούμε για το αδούλωτο φρόνημά τους και για τη θυσία τους που χάρισε σ’ εμάς, τους απογόνους τους, το μέγιστο αγαθό: την ελευθερία».

Φωτογραφίες: Χρήστος Μπόνης